

Gepubliceerd op mijn weblog op 21 september 2008

Dolhondsheid

Ik heb er even mee gewacht, met mijn reactie. Nooit verstandig om direct op een krantenbericht te reageren. Een beetje distantie, wat tijd, dat geeft net een beetje beter, evenwichtiger zicht op de zaak. Ik ben bang dat de time out in dit geval niet heeft geholpen. Het stoort me nog evenzeer als bijna een maand geleden. Waar gaat het om?

Minister Verburg bereidt wet agressieve honden voor. Die regeling gaat het mogelijk maken om een hond die zich agressief is geweest voor zijn eigen bestwil even apart te nemen om dan - via een speciale gedrags-test - eens na te gaan of er een patroon in de bozigheid zit. In het allerergste geval kunnen ziekelijk agressieve honden dan worden afge maakt. Dat is een verstandig en diervriendelijk plan, als je het mij vraagt. Zeker in een drukbevolkt, hyperindividualistisch land waar de mores in de publieke ruimte eroderen. Veel korte lontjes en kwaai hondjes.

Niet zo volgens Sandra van de Werd in de Volkskrant van 26 augustus 2008.¹ Zij bepleit om niet de hond - zoals de regeling voorstelt - maar het baasje aan te pakken. In een tenenkrommende redenering maakt ze een analogie met de onschuldpresumptie in het strafrecht en het verbod van willekeurige arrestatie. Een hond mag niet op basis van een louter vermoeden worden opgepakt en kan niet worden veroordeeld

¹ http://extra.volkskrant.nl/opinie/artikel/show/id/1268/Straf_het_baasje_niet_de_hond.

totdat de schuld onomstotelijk is bewezen. Die redenering rust op twee totaal met elkaar in tegenspraak zijnde pijlers. De eerste: de rechten van de hond zijn onvoldoende gewaarborgd in de voorgestelde regeling. Zo kan het gebeuren dat een hond die niet agressief is, maar het alleen maar lijkt (omdat hij bijvoorbeeld per ongeluk gebeten heeft - dat gebeurt zo'n tienduizend keer per jaar) in beslag wordt genomen. Volgens de regeling kan een hond ingeval van blikkertanden of erger inderdaad even voor een time out in een kennel kan worden gezet. Dat is, volgens Van de Werd, er zielig. Ze schrijft:

“Bang, agressief of gestoord werden vele van hen door het eenzaam opgesloten zitten achter tralies in een betonnen verblijf. Nooit vergeet ik de pitbull die wachtend op zijn doodstraf continu aan de muren van zijn gevangenis likte. Voor asielpersoneel was het zeer belastend.”

En dat terwijl het meestal aan de baas ligt, volgens dierenbeschermingwoordvoerder. Een hond mag je dus niet zomaar opsluiten als de schuld aan het gebijt, gedreig en gegrom niet onomstotelijk vaststaat. Hier raken Van de Werd en haar medestanders helemaal het Noorden kwijt. Honden kunnen inderdaad nooit schuld hebben. Om schuld te hebben, moet je in staat zijn tot een vrije wilsbeschikking. Die heeft een hond niet, althans niet zo als een mens die heeft. Die wilsbeschikking is het uitgangspunt van ons hele recht, en dat recht heeft mensen tot subject en dieren en goederen tot object. Honden hebben geen rechten. Het is niet anders.

Daarom is het tweede gedeelte van Van de Werd's betoog ook zo bezijden elke realiteit. Ze probeert duidelijk te maken dat honden niets aan hun agressie kunnen doen. Zo kunnen de beesten het niet helpen dat ze uit angst - of welke andere animale gemoedsaandoening dan ook - agressief worden tegen kinderen, spastische mensen, mensen op krukken, mensen in een uniform, met een paraplu, joggers, wandelaars, mensen met een vreemd luchtje, ja noem maar op. Waar honden volgens Van de Werd wel recht hebben op onschuldpresumptie, zoals mensen begiftigd met een wil, kunnen honden niet verantwoordelijk gehouden voor hun gedrag, omdat ze die wil niet hebben. Tja, gekker moet het niet worden.

Van de Werd houdt het er vervolgens op, en daar heeft ze wel gelijk in, dat er ook meer naar de eigenaren en beheerders van valse honden moet worden gekeken. Maar hoe ziet ze dat dan voor zich? De meeste hondenbezitters zijn helemaal niet van de soort die een hond als wa-

pen hanteren. Als dat zo was, zo het makkelijk zijn. Nee, heel veel mensen zijn juist heel goed voor hun dier, misschien wel té goed. Veel van hen lijden aan 'dolhondsheid', ze worden verblind door de liefde voor hun dier. In een harde en eenzame samenleving is een hond een ideaal sociaal surrogaat en voorwerp van gevoelsprojectie, dat begrijp ik ook wel. En ik begrijp ook wel dat dat verwarrend is (wie is hond en wie is mens). Maar het slaat snel door. Huisdieren, vooral honden, worden door hun bezitters dan gehumaniseerd en de bazen gaan - na de vele karakterschetsen van Martin Gaus - een eigen plek voor het unieke ego van hun hond opeisen in ons midden.

"Ja Boris heeft nou eenmaal moeite met kinderen, dat moeten die ouders maar respecteren". Of een fraaie die ik zelf meemaakte toen ik een jaar of wat geleden aan het hardlopen was in een park in Tilburg. Een Bouvier - zonder lijn - stuift op me af en hapt nog zonder me te raken naar mijn been. Ik stop, verstijfd kijkend naar het grommende beest. Dan vliegt de hond naar mijn kuit en bijt hard. "Ja," zegt de eigenaar, "dat moet je nou net niet doen, zomaar ineens stil blijven staan. Daar schrikt ie van."

Nog een uit het slachtofferboekje: "dat doet die anders nooit...." Ger Wijenberg, echtgenote van de onnoemelijk vaak gebeten Russische marathonkampioene Nadja Wijenberg, was een keer aan het lopen toen een klein Keeshondje hem bij zijn voet pakte, en nog eens, en nog eens en nog eens. Ger stopt en schopt het kleine hondje twee meter van zich af. Het beestje gaat er jankend vandoor en de eigenaar komt woest verhaal halen. "Dat doe ik anders nooit," zei Ger onderkoeld. Het maakte weinig indruk.

Per jaar worden gemiddeld tienduizend mensen gebeten en best wat mensen ook ernstig. Dat is een fiks probleem en daar helpen apologetische hondvermenselijkingen niet bij. De ergste vergoelijking vond ik op een kwebbelsite in de blogosfeer. Een boze mevrouw met een wat losse enter-vinger probeert wat perspectief aan te brengen in de hele agresieve hondendiscussie. Lees het fragment (de spelfouten zijn authentiek) en huiver:

"Als je je een klein beetje verdiept in het wezen hond dan kom je erachter dat heel erg veel honden verkeerd opgevoed worden. Toch hebben we niet zo verschrikkelijk veel beten op al die honden.

12000 mensen melden zich voor een hondenbeet bij de ehbo, 240 mensen per jaar in het ziekenhuis ervoor (hechtingen nodig, dat

soort gedoe, ernstigere beten dus met kans op verminking). Er zijn een ruime 2 miljoen honden in dit land. Dat terwijl er dagelijks bij 1000-den honden aan oren wordt getrokken, ze alleen gelaten worden met kinderen, ze geen enkele opvoeding krijgen, rangordeproblemen hebben omdat het baasje ze zo schattig vindt en niet reageert op potentieel gevaarlijke gedragingen enz enz enz enz enz. De hond laat een grote tolerantie zien op dit gebied, dat is vrij ongelofelijk te noemen."

4

Blijf weg bij de hond van deze mevrouw, wat zeg ik, blijf weg bij deze mevrouw.

Wim Voermans 2008